

Ornithologisch jaarverslag Texel 2009

Een uitgave van de
Vogelwerkgroep Texel

Systematische lijst

Knobbelzwaan *Cygnus olor* Broedgegevens: broedend.

Tijdens de hoogwater- en ganzen- en zwanentellingen werd de soort in alle maanden gezien. Het max van 33 ex werd op 15 maart geteld, het min van 12 ex op 12 december. Naast de integrale tellingen kwamen er uit alle maanden van het jaar in totaal 172 waarnemingen binnen. Het hoogst gemelde aantal was 26 ex bij Dorpzicht op 25 december. In vergelijking met de voorgaande jaren waren de aantallen aan de lage kant.

Kleine Zwaan *Cygnus bewickii* Tijdens de hoogwater- en ganzen- en zwanentellingen werden tijdens slechts drie tellingen Kleine Zwanen gezien: 158 ex in januari, 3 in februari en 65 in november. Buiten deze tellingen kwamen 203 meldingen binnen en deze geven een wat nauwkeuriger beeld van het aantalverloop. Het hoogste aantal in het eerste halfjaar was 240 ex bij Oosterend op 1 januari. Op 25 januari werden nog 200 ex in de Hemmer gezien. De laatste melding in deze periode was op 4 april, 1 ex langs de Middellandseweg. De eerste melding in het najaar was van 1 ex in de Westerkolk op 17 oktober. De Kleine Zwanen kwamen laat aan dit jaar en aantallen van enige betekenis werden pas op 31 oktober gemeld met 45 ex overvliegend in midden Eierland. Op 20 november werden voor het eerst meer dan 100 ex gemeld (128 ex in Waal en Burg). Het najaarsmax werd op 26 december vastgesteld toen 182 ex aanwezig waren langs de Laagwaalderweg. De Kleine Zwaan neemt op Texel duidelijk in aantal af. Zo lag het jaarmaximum van 2001 t/m 2005 nog tussen de 700 en 1.200 ex.

Wilde Zwaan *Cygnus cygnus* Er werden 16 waarnemingen ontvangen. In januari en februari werden regelmatig 2-5 ex gemeld. Daarna werd de soort pas weer op 26 oktober en 1 november gezien met resp 5 ex op de Bol en 7 ex in Dijkmanshuizen. In december werden regelmatig 1-3 ex gezien. De Wilde Zwaan is een schaarse soort op Texel met in de afgelopen 15 jaar nooit meer dan 20 pleisterende ex en slechts in 7 jaren lag het max boven de 10 ex.

Kleine Zwaan *Cygnus bewickii*, ad en juv, Laagwaalderweg, 20 januari 2009 (René Pop)

Ross' Gans *Anser rossii*, ad, Waal en Burg, 3 oktober 2009 (Eric Menkveld)

Ross' Gans *Anser rossii* Een groep van 4 ad ex werd op 24 september voor het eerst waargenomen bij de Westerkolk. De vogels werden voor het laatst gezien op 21 oktober in de Prins Hendrikpolder. In de tussenliggende periode werden ze op veel locaties gezien, zoals de Laagwaalderweg, polder het Noorden, zuidelijk Eierland, Hogezaandskil, Zeeburg en Dijkmanshuizen. Geen van de vogels was geringd of vertoonde andere kenmerken die zouden kunnen duiden op een herkomst uit gevangenschap. Het betrof een nieuwe soort voor Texel.

Toendrarietgans *Anser serrirostris* Tijdens de hoogwater- en ganzen- en zwanentellingen werden de onderstaande totalen geteld:

17 jan	14 feb	15 mrt	19 sep	18 okt	23 nov
2.391	390	0	0	25	3.109

Naast deze integrale tellingen kwamen er 165 meldingen binnen. Het hoogste aantal van het jaar, 4.500 ex, werd gezien in Eierland op 10 januari en hier verbleven op 25 januari nog 2.000 ex. De laatste groep van enige omvang in het eerste halfjaar werd op 11 februari gemeld, 90 ex bij Dorpzicht. Daarna werden in februari en maart nog af en toe 1-2 ex gezien met als laatste waarnemingen 1 ex bij de Roggesloot en een ander ex in Zeeburg op 15 maart. De waarneming van 32 ex bij Dorpzicht op 10 oktober was de eerste melding in het najaar. Daarna nam het aantal toe tot 1.040 ex in Eierland op 31 oktober. De 3.109 ex tijdens de telling op 23 november was het hoogste aantal in de tweede helft van het jaar. In december werden als max 1.700 ex geteld in Zeeburg op 16 december. De Toendrarietgans neemt duidelijk in aantal af op Texel. Zo bedroeg van 1997 t/m 2006 het gemiddelde hoogste dagtotaal in december 6.400 ex met 8.452 als maximum.

Kleine Rietgans *Anser brachyrhynchus* Tijdens de hoogwater- en ganzen- en zwanentellingen werd deze voor Texel schaarse soort grotendeels gemist. Er kwamen in totaal 40 waarnemingen binnen. In januari werden regelmatig 1-7 ex gemeld. De 30 ex die op 8 februari in Zeeburg werden gezien was

>z over Waal en Burg op 9 augustus en min 8 verschillende ex in Zeeburg op 22 augustus. Van eind oktober t/m 9 november werd nog enkele malen 1♀ bij de Horsmeertjes waargenomen.

Blaue Kiekendief *Circus cyaneus* Broedgegevens: in het duingebied 7 paren met nest en 1 territorium. In 2008 nog 12 paren, in 2007 15 en in 2006 en 2005 nog resp 18 en 21. De afname lijkt niet te stuiten.

Deze soort werd in alle maanden van het jaar waargenomen en was met 841 waarnemingen de meest doorgegeven roofvogelsoort (in 2008 772 waarnemingen en in 2007 354). Doordat er geen gegevens werden verkregen uit slaapplaatstellingen of trektellingen is het moeilijk om aan te geven hoeveel ex doortrokken en overwinterden.

Grauwe Kiekendief *Circus pygargus* Op 2 mei vloog 1♂ over de Geul. Op 22 augustus vloog 1 juv ex >zw over de Slufter waarbij de vogel het aan de stok kreeg met een Havik *Accipiter gentilis*.

Havik *Accipiter gentilis* Broedgegevens: in totaal 15 paren, waarvan 6 in de Staatsbossen, 4 in de duinen en 5 in bosjes in het cultuurland. Dat is iets meer dan voorgaande jaren: van 2003 t/m 2008 resp 13, 12, 13, 14, 12 en 12 paren.

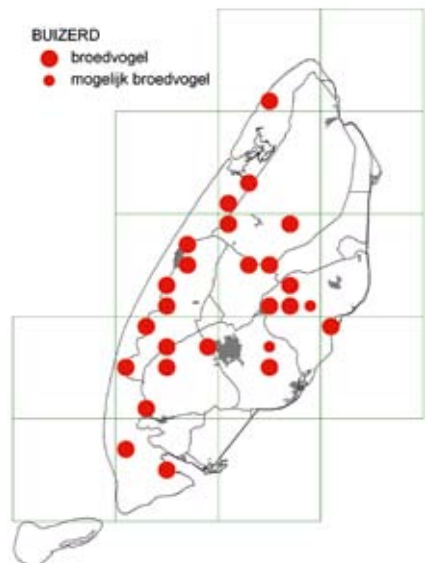
Haviken werden in alle maanden van het jaar over het hele eiland waargenomen. Een opvallende waarneming werd gedaan op 3 januari toen 1 ad♀ een Rotgans *B. bernicla* sloeg uit een groep van 200 Rotganzen in Zeeburg. Vervolgens werd ze door de daar al weken aanwezige Sneeuwuil *Bubo scandiacus* van haar prooi verjaagd. Andere gemelde prooien waren Wintertaling *Anas crecca*, Kluut *Recurvirostra avosetta*, Holenduif *Columba oena* en Fazant *Phasianus colchicus*. In de Korverskooi werd op 16 september 1 ex geringsd.

Sperwer *Accipiter nisus* Broedgegevens: in de Staatsbossen 6 paren, in een windsingel nabij Den Burg 1 paar evenals in bosjes in de Hemmer en polder Eierland. In totaal 9 paren wat vrijwel gelijk is aan voorgaande jaren. Van 2004 t/m 2008 resp 7, 9, 8, 7 en 8 paren.

Sperwers werden in alle maanden van het jaar over het hele eiland waargenomen. Bij alle waarnemingen ging het om 1-3 ex. Er werden noch in het voorjaar, noch in het najaar hoge aantallen trekkers gemeld. In de Korverskooi werd op 23 september 1 ex geringsd.

Buizerd *Buteo buteo* Broedgegevens: in het duingebied 4 paren, in de Staatsbossen 7 en in het cultuurland 14. In totaal 25 paren. Dit is het hoogste aantal ooit vastgesteld. In 2006 t/m 2008 in totaal resp 20, 16 en 22 paren. Voor de spreiding van de broedgevallen zie kaart.

Ook deze soort werd in alle maanden van het jaar over het hele eiland waargenomen. Over trektelpost "De Tuintjes" vlogen op 14 april 3 ex >no. Verdere waarnemingen van duidelijke voorjaarstrek ontbreken. In het najaar was er doortrek met bv 9 ex >n over het NIOZ en 20 ex >no over de Robbenjager op 18 oktober. De grootste groep betrof 16 ex >zw over de Oorsprongweg op 20 november. In de Korverskooi werden 2 ex geringsd en wel op 17 en 21 oktober.

Sneeuwuil *Bubo scandiacus*, 2^e kj ♀, Zeeburg, 2 januari 2009 (Dirk Boon)

in de Staatsbossen 2 paren. In het cultuurland werd de soort niet als broedvogel vastgesteld. In totaal dus 3 paren tegen 5 in 2008 en dat was al een daljaar.

Buiten de broedtijd werden slechts 2 slaappleatsen aangetroffen. In Oosterend werden op 24 januari 5 ex gezien en op 27 november 3. In De Koog werden op 3 maart 8 ex gezien. Van deze slaappleats zijn geen aantallen bekend van de periode na de broedtijd. Op 18 september werd 1 ex gevangen en geringd in de Korverskooi.

Velduil *Asio flammeus* Broedgegevens: in het duingebied 1 paar waarvan in juni 2 dode jongen in het nest werden gevonden. In 2008 ook 1 paar. Deze soort verdwijnt in hoog tempo van Texel: in 2005 9 nesten, 2006 5 en 2007 3.

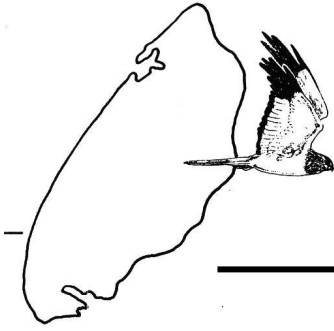
Op 22 februari werd het eerste ex waargenomen bij Minkewaal. Daarna werden verspreid over Texel meerdere ex gezien, vooral op de noordkant van het eiland. In het najaar werd twee keer gezien dat Velduilen vanuit zee op Texel arriveerden: op 3 oktober 1 ex bij De Koog (paal 20) en op 25 oktober 1 ex bij de Robbenjager. Op 13 november werd in Midden-Eierland het laatste ex van het jaar gezien.

Nachtwaluw *Caprimulgus europaeus* Er werd dit jaar geen broedgeval vastgesteld.

Er werd slechts één waarneming gedaan: een in de schemering jagend ex bij de Eendenkooi van Spang op 26 augustus.

Gierzwaluw *Apus apus* Broedgegevens: in Den Burg broedden 9 paren, in De Waal 4-5, in Oudeschild 5, maar gezien het aantal rondvliegende vogels mogelijk 9 paren en in Den Hoorn 2-4. In Oosterend vlogen wel steeds Gierzwaluwen rond, maar werd niet vastgesteld hoeveel paren er broedden. In totaal zullen er minstens 20, maar mogelijk 27 of zelfs 30 paren op Texel hebben gebroed tegen 18 in 2008 en 14 in 2007.

Op 26 april werd het eerste ex bij 't Horntje gezien. Op 27 april volgde een tweede ex bij de Joost Dourleinkazerne. Vanaf 2 mei volgden meer waarnemingen van enkelingen, maar pas vanaf 5 mei werden hogere aantallen gezien: 8 ex boven het westelijke Horsmeertje op 5 mei, 8 en 20 ex in Den Burg op resp 9 en 13 mei. Op 13 mei vlogen 75 ex >no over de vuurtoren en op 31 mei vlogen 700 ex >no over trektelepost "De Tuintjes". De broedvogels van Den Burg bleven lang hangen. Op 20 augustus vlogen nog 5 ex rond en op 8 september werden de laatste 2 ex boven Den Burg gezien. Op 20 september werd in De Waal het laatste ex van het jaar waargenomen.

Vogelwerkgroep Texel
Secretariaat
Stengweg 14
1795 LG De Cocksdorp
secretaris@vwgtexel.nl

Geachte lezer,

Deze editie van het Ornithologisch Jaarverslag is nog in gedrukte vorm te verkrijgen bij onze penningmeester.

Haar emailadres is: penningmeester@vwgtexel.nl

Alvast bedankt voor uw interesse,

Werkgroep Ornithologisch Jaarverslag